

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
NR NK-I.4131.46.2019.ACZE

z dnia 21 marca 2019 r.

Rada Gminy Trzebiel

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym o samorządzie gminnym (Dz.U.2019.506 j.t.) stwierdzam nieważność, uchwały Rady Gminy Trzebiel z dnia 21 lutego 2019r. nr V/21/2019 w sprawie określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonym przez Gminę Trzebiel publicznym przedszkolu samorządowym oraz określenia warunków zwolnienia z tych opłat, w części § 2 ust. 2 w zakresie słowa „rozpoczętą”.

Uzasadnienie

W dniu 21 lutego 2019 r. Rada Gminy Trzebiel podjęła uchwałę Nr V/21/2019 w sprawie określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonym przez Gminę Trzebiel publicznym przedszkolu samorządowym oraz określenia warunków zwolnienia z tych opłat.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 26 lutego 2019 roku.

Przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 52 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2203).

W myśl art. 52 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe (pkt 1) oraz publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe (pkt 2). Ponadto rada gminy może określić warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, o których mowa w ust. 1 (art. 52 ust. 2 ustawy). Wysokość opłaty, o której mowa nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć (art. 52 ust. 3 ustawy).

Uchwała podjęta na podstawie wskazanych powyżej przepisów jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że obowiązują ją rygory przewidziane dla aktów normatywnych, obowiązujących na obszarze działania organów, które je ustanowiły. W konsekwencji, postanowienia tej uchwały w szczególności nie mogą wykroczać poza zakres ustawowego upoważnienia do jej wydania, być niezgodne z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa ani powtarzać regulacji w tych przepisach zawartych. Naruszenie któregokolwiek z wymienionych wymogów będzie, co do zasady, skutkowało nieważnością wadliwego postanowienia uchwały. Tego rodzaju wady legislacyjne są bowiem traktowane w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych jako przypadki istotnego naruszenia prawa (zob. np. wyrok NSA z 30 września 2009 r. II OSK 1077/09).

Norma kompetencyjna art. 52 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wyznacza organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego zakres spraw podlegających regulacji w treści uchwały, który obejmuje uregulowanie wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy

Prawo oświatowe. Przy czym wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć (ust. 3).

W § 2 ust. 2 przedmiotowej uchwały Rada Gminy postanowiła, że: „Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1 wynosi 1 zł za każdą rozpoczętą godziną nauczania, wychowania i opieki w publicznym przedszkolu, dla którego organem prowadzącym jest gmina Trzebiel”. Postanowienia § 2 ust. 2 uchwały, dotyczące naliczania opłat za każdą rozpoczętą godzinę korzystania dziecka z wychowania przedszkolnego ponad ustalony bezpłatny wymiar zajęć, zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 52 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, gdyż modyfikują one treść tego przepisu. Ustawodawca przewidział naliczanie opłaty za każdą godzinę zajęć, a więc przyjąć należy, że opłata ma być naliczana za każdą pełną godzinę, a nie za godzinę „rozpoczętą”. W ocenie organu nadzoru rada nie została upoważniona do ustalania odmiennych zasad naliczania tych opłat niż wynika to z ustawy.

Zgodnie ze stanowiskiem sądów administracyjnych należy uznać za wadliwe naliczanie opłat za każdą "rozpoczętą" godzinę korzystania ze świadczeń jak za godzinę pełną. Taka regulacja pozostaje w sprzeczności z niekwestionowaną w orzecznictwie zasadą ponoszenia opłat tylko za rzeczywisty czas korzystania przez dziecko z danego świadczenia. W przypadku naliczania opłat według stawki godzinowej, uzasadnione byłoby naliczanie opłaty jedynie za "pełne" godziny korzystania ze świadczeń a pozostawianie nieodpłatnymi godzin tylko "rozpoczętych" (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2016 r. sygn. akt IV SA/Wr 388/15, wyrok WSA w Olsztynie z 25 października 2018 r., sygn. akt II SA/Ol 646/18).

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Paweł Witt